U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové, soudců Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobce: **Y. A.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2021, č. j.: OAM-394/ZA-06-ZA21-PD4-2010, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 5. 2023, č. j. 1 Az 32/2021 - 34,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalobci se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 10. 5. 2021, č. j. OAM-394/ZA-06-ZA21-PD4-2010 (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaný neprodloužil žalobci doplňkovou ochranu podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neboť podmínky pro její prodloužení pominuly; žalobce se nikdy politicky neangažoval a po volbách v roce 2020 se situace v Bělorusku pro běžné občany výrazně zlepšila.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který jí vyhověl, rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Ze zpráv o bezpečnostní situaci v Bělorusku, které jsou součástí správního spisu vyvodil, že k výraznému zlepšení lidskoprávní situace v Bělorusku od posledního prodloužení doplňkové ochrany nedošlo. Městský soud vytkl žalovanému závěry o tom, že politická neangažovanost žalobce diskvalifikuje z možnosti prodloužení doplňkové ochrany, pokud k jejímu prvotnímu udělení stačila obecná negativní lidskoprávní a bezpečnostní situace v zemi původu, a upozornil na to, že prodlužovací řízení slouží k porovnání aktuální situace se stavem, který panoval v době předchozího rozhodnutí. Důvody pro případné neudělení nemají být zkoumány od počátku, jako při posuzování prvotní žádosti. Obsah spisu nenabízí další důkazy, které by prokázaly jinou trvalou

a podstatnou změnu okolností, která by představovala relevantní důvod pro neprodloužení doplňkové ochrany.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost podle § 103 odst. 1 písm. a), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Nesouhlasil se závěrem městského soudu v tom, že neprovedl dostatečné dokazování, použité informace jsou podle něj dostatečné, aktuální a odůvodňují závěr, že po návratu do Běloruska žalobci žádné nebezpečí nehrozí, jelikož nikdy nebyl politicky aktivní.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Kasační stížnost může být přijatelná i v případě, že je podána žalovaným z důvodu zásadního pochybení krajského soudu, které spočívá v tom, že krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva, případně že nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu (viz rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2007, sp. zn. 2 Azs 21/2006, [1143/2007 Sb. NSS]); k tomu však v řešeném případě nedošlo, stěžovatel v kasační stížnosti žádné důvody přijatelnosti výslovně nesdělil a ani Nejvyšší správní soud žádné takové důvody neshledal.

[6] Kasační stížnost **je nepřijatelná**.

[7] Stěžovatel předně vznáší obecnou námitku nepřezkoumatelnosti. Nejvyšší správní soud na tomto místě shrnuje, že napadený rozsudek splňuje požadavky judikatury kladené na odůvodnění soudního rozhodnutí (nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, či ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, případně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75).

[8] Sporné v této věci je pouze to, zda nashromážděné důkazy mohou samy o sobě odůvodnit závěr o neprodloužení doplňkové ochrany žalobce; rozsah a způsob dokazování v tomto druhu řízení je však otázkou, na kterou Nejvyšší správní soud již opakovaně

odpovídal, a to například v rozsudku ze dne 23. 7. 2009, čj. 1 Azs 34/2009-55, ve kterém uvedl, že podstatou řízení o prodloužení doplňkové ochrany je posouzení toho, zda se významně a dlouhodobě změnily okolnosti, pro které byla žadateli udělena doplňková ochrana (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 4. 2021, č. j. 7 Azs 203/2020 - 85). To tedy znamená, že k odejmutí doplňkové ochrany nebo jejímu neprodloužení může dojít jen a pouze tehdy, došlo-li ke kvalifikované změně, resp. úplnému zániku, těch okolností, které vedly k udělení doplňkové ochrany (viz rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 Azs 21/2011 – 61), tím se toto posouzení podstatně odlišuje od prvotního řízení o udělení doplňkové ochrany, kdy se zkoumá naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany od počátku.

[9] Správní orgán pak nese důkazní břemeno v otázce, zda nadále trvá původní důvod udělení doplňkové ochrany, nebo zda se naopak situace v domovském státě cizince stabilizovala a tato změna je natolik významné a trvalé povahy, že cizinci nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy a odůvodňuje to zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2013, č. j. 6 Azs 15/2013 – 35, ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 Azs 21/2011 – 57).

[10] Další požadavky na dokazování stanovuje zákon o azylu v jeho § 23c odst. 1 písm. c), podle kterého platí, že podkladem pro vydání rozhodnutí žalovaného jsou mimo jiné *„přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem.“* Tyto informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a (4) transparentní a dohledatelné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Kasační soud též připomíná, že zodpovědný za náležité zjištění reálií o zemi původu je stát, tedy žalovaný (srov. například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005 č. j. 5 Azs 116/2005 – 58, či ze dne 25. 4. 2019 č. j. 5 Azs 207/2017 - 36).

[11] Soud tedy nehodnotí, jestli je současná situace v Bělorusku obecně mírnější, než byla ta předchozí. Zkoumá, jaké argumenty vedly správní orgán k udělení doplňkové ochrany a zda tyto argumenty byly aktuálními zprávami o zemi původu vyvráceny (viz rozsudek NSS ze dne 11. 2. 2021, č. j. 7 Azs 249/2020 – 33). Těmto požadavkům městský soud dostál.

[12] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitku uvedenou v kasační stížnosti. Městský soud se nedopustil ani jiného zásadního pochybení při výkladu hmotného či procesního práva a respektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud tedy neshledal existenci důvodů přijatelnosti kasační stížnosti, pročež nepřikročil k podrobnému věcnému přezkumu kasačních námitek stěžovatele a kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení

rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. srpna 2023

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu